

Wijziging van de Uitverkoopwet 1956

MEMORIE VAN ANTWOORD

(Ingezonden bij brief van 4 september 1964)

Nr. 7

(De vroegere stukken zijn gedrukt in de zittingen 1962—1963 en 1963)

Algemeen

Het stemt de ondergetekende tot voldoening, dat het streven om tot een verbetering van de wetgeving op het gebied van de uitverkoop te komen, bij de vaste Commissie voor de Middenstand, in welke handen het onderhavige wetsontwerp is gesteld, algemene instemming heeft gevonden. Uit het feit, dat reeds in de aanvang van het voorlopig verslag aandacht wordt geschonken aan het euvel van tegen het naderen van de seizoenopruiming plaatsvindende aanbiedingen, welke niet met de geest van de bestaande wetgeving in overeenstemming zijn, meent de ondergetekende te mogen opmaken, dat de commissie het desbetreffende gedeelte van het wetsontwerp als zeer belangrijk beschouwt, met welke zienswijze hij kan instemmen. Inderdaad is het zijn streven te bevorderen, dat de tekst van de wet zodanig wordt verduidelijkt, dat tegen overtredingen van het verbod van het vooruitlopen op seizoenopruiming met meer trefzekerheid kan worden opgetreden.

Een groot aantal leden heeft opgemerkt, dat de ervaring hun heeft geleerd, dat onder de vele en velerlei vormen, waarin de normale concurrentieverhoudingen kunnen worden verstoord, vooral de praktijken met betrekking tot het houden en het aankondigen van uitverkoop en opruiming opvallen. Zij menen dan ook, dat een specifieke wettelijke regeling zoals in de Uitverkoopwet 1956 is neergelegd, niet kan worden gemist. Met deze leden is de ondergetekende van mening, dat indien in de toekomst een algemene regeling tot stand zou komen voor de gehele materie, die als oneerlijke concurrentie pleegt te worden aangeduid, de uitverkoop en opruiming daarin een bijzondere plaats zouden moeten krijgen.

Vele leden vroegen zich naar aanleiding van het onderhavige wetsontwerp af, of niet een algemene regeling ter zake van de beteugeling van onordelijke mededinging wenselijk is. Opneming van allerlei regelingen in één wet zou — aldus deze leden — de overzichtelijkheid en de uitvoering mogelijk ten goede komen.

Zoals de ondergetekende reeds bij de mondelinge behandeling van hoofdstuk XIII van de begroting voor 1964 in de Tweede Kamer heeft opgemerkt, acht hij niet voldoende aanleiding aanwezig om de totstandkoming van een wet op het ordelijk economisch verkeer te bevorderen, indien deze niet meer dan een samenvoeging van de verschillende op dit gebied reeds bestaande wettelijke regelingen zou inhouden. De ondergetekende heeft bij die gelegenheid verklaard, dat hij ten aanzien van de vraag of de bestaande wetgeving op belangrijke punten aanvulling of wijziging behoeft en dientengevolge toch een algemene wettelijke regeling van het ordelijk economische verkeer — maar dan meeromvattend — wenselijk is, binnen afzienbare tijd tot een beslissing hoopt te komen.

De ondergetekende heeft inmiddels een uit ambtenaren van zijn departement bestaande werkgroep opdracht gegeven hem hieromtrent een rapport uit te brengen.

Naar aanleiding van het door deze leden gedane verzoek om over de onderwerpelijke materie advies te vragen aan de Raad voor het Midden- en Kleinbedrijf kan de ondergetekende mededelen, dat reeds met de centrale middenstandsorganisaties en met de publiekrechtelijke bedrijfslichamen, die voornamelijk

bij het midden- en kleinbedrijf zijn betrokken, omtrent deze materie overleg werd gepleegd. Zij zullen uiteraard in de gelegenheid worden gesteld omtrent een eventueel voorontwerp van wet hun mening tot uitdrukking te brengen.

Vele leden, die hun voldoening erover te kennen gaven, dat aan de wijziging van de Uitverkoopwet 1956 een degelijk advies van het Hoofdbedrijfschap voor de Detailhandel ten grondslag ligt, stelden vast, dat het voorstel van het hoofdbedrijfschap om de zgn. voorkeursdagen te doen vervallen in het ontwerp niet is overgenomen. Deze leden zijn van mening, dat deze afwijking van het advies van het hoofdbedrijfschap in de memorie van toelichting onvoldoende is gemotiveerd.

De ondergetekende moge erop wijzen, dat hij in het algemeen gedeelte van bedoelde memorie die afwijking heeft gemotiveerd met het verlangen van verschillende winkeliers en hun vaste klanten deze speciale dienstverlening te behouden. Hij erkent, dat aan de huidige regeling nadelen zijn verbonden, doch de door die leden geponeerde stelling, dat de duidelijke cesuur tussen de „normale” en de „opruimings”-periode door de voorkeursdagen feitelijk wordt teniet gedaan, is zijns inziens in strijd met het feit, dat nog steeds de eerste dag van de seizoenopruiming een markant begin betekent. De regeling der voorkeursdagen, welke in 1956 in de nieuwe wet werd opgenomen, heeft daarin geen verandering gebracht. Dit is verklaarbaar omdat de aankondiging van de zgn. voorverkoop krachtens de wet niet openbaar mag geschieden. Het oordeel van de hier aan het woord zijnde leden, dat de voorkeursdagen en hun aankondiging zich in de praktijk zodanig hebben ontwikkeld, dat van een gelijktijdig beginnen van de seizoenopruiming weinig terecht komt, deelt de ondergetekende dan ook niet. In dit verband zij erop gewezen, dat het verschijnsel van de voorkeursdagen in hoofdzaak bij de speciaalzaken met kwaliteitsartikelen voorkomt en daardoor van nature al een beperkte omvang heeft. De ondergetekende is — hiermede tevens komende tot een beantwoording van de door vorenbedoelde leden te dezer zake gestelde concrete vragen — bepaaldelijk niet de overtuiging toegedaan, dat voorkeursdagen uitsluitend aan vaste klanten worden aangekondigd. De wet laat dit aankondigen aan anderen dan vaste klanten, mits dit op niet openbare wijze geschiedt — b.v. door het op ruime schaal verzenden van willekeurig geadresseerde mededelingen — nu eenmaal toe. Van een overtreding van het voorschrijf van artikel 17, eerste lid, juncto tweede lid, van de wet zoals deze thans geldt, kan in dit verband dan ook slechts sprake zijn in die gevallen, waarin het aankondigen van de voorkeursdagen een openbaar karakter draagt, hetgeen onder meer kan worden aangenomen, indien de betreffende folder op straat aan voorbijgangers of huis aan huis wordt uitgereikt. Van zodanige overtredingen, waarbij door de betrokkene ten onrechte een beroep werd gedaan op de uitzonderingsbepaling van artikel 17, tweede lid, is tot dusverre slechts in beperkte mate gebleken: de in het tijdvak van 1960 tot en met 1963 over het gehele land gehouden controles hebben in totaal 104 processen-verbaal wegens overtredingen als vorenbedoeld opgeleverd.

Het oordeel van de hier aan het woord zijnde leden, dat de bepalingen betreffende de voorkeursdagen niet uitvoerbaar zijn

gebleken, zou de ondergetekende slechts dan tot de zijne willen maken, indien zou moeten worden aangenomen, dat een belangrijk deel van het publiek zijn seizoenopruiming-aankopen reeds tijdens de voorkeursdagen pleegt te verrichten. Mede op grond van hetgeen hierboven over de beperkte omvang van het verschijnsel der voorkeursdagen werd opgemerkt, acht de ondergetekende voor een zodanige conclusie niet voldoende aanwijzingen aanwezig.

Aangezien een regeling van het instituut der voorkeursdagen in hier voege, dat uitsluitend aankondigingen aan vaste klanten zijn toegestaan, niet uitvoerbaar is, zouden de aan de huidige regeling verbonden nadelen slechts kunnen worden opgeheven door de uitzonderingsbepaling van artikel 17, tweede lid (volgens het wetsontwerp artikel 17, vierde lid, onder b) geheel te doen vervallen. Hierdoor zouden die ondernemers, die met dit instituut uitsluitend of in hoofdzaak het bieden van service aan hun klanten op het oog hebben, in ernstige mate worden gedupeerd. De mening van de aan het woord zijnde leden, dat de huidige regeling niet nodig is, omdat de speciaal-zaken, die het instituut van de voorkeursdagen bijzonder op prijs stellen, deze ook kunnen houden op de eerste dagen van de officiële opruiming, deelt de ondergetekende niet. Hij acht zulks geen reële oplossing. Na het officiële begin van de opruiming is het voor de detaillist niet mogelijk het publiek af te wijzen en slechts genodigde vaste klanten binnen te laten. De ondergetekende blijft derhalve van oordeel, dat de huidige mogelijkheid van niet openbare aankondiging van voorkeursdagen dient te worden gehandhaafd.

Voor wat betreft de opmerking van verscheidene leden, dat er gevaar van misstanden dreigt te ontstaan, indien de opruimingstermijn ruimer wordt gesteld dan voor verantwoorde zakelijke doeleinden nodig is, moge de ondergetekende erop wijzen, dat deze termijn in de wet van 1935 was bepaald op een maand en in de thans geldende wet van 1956 werd gesteld op ten hoogste 19 werkdagen, voor elk jaar nader te bepalen door de Minister van Economische Zaken of, in geval van overdracht dezer bevoegdheid, door een hoofdbedrijfschap. Deze overdracht heeft bij beschikking van 14 juli 1958 van de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken plaatsgevonden en wel aan het Hoofdbedrijfschap voor de Detailhandel. Omtrent de termijn van 19 dagen bestond ten tijde van de totstandkoming van de huidige wet overeenstemming tussen de belanghebbende detaillisten. Reeds tweemaal heeft het hoofdbedrijfschap de tijdsruimten voor de seizoenopruiming vastgesteld, nl. in 1961 en in 1963. Beide malen heeft dit schap geen aanleiding gevonden de tijdsruimten in te korten, waartoe toch de wet de mogelijkheid biedt. Aan het onderhavige wetsvoorstel liggen adviezen ten grondslag van het Hoofdbedrijfschap voor de Detailhandel en van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Gooiland, welke tevens sprak namens 31 andere Kamers. In deze adviezen wordt geen verkorting van de periode van 19 dagen voorgesteld. De ondergetekende ziet dan ook thans geen aanleiding een kortere termijn voor de seizoenopruiming te bevorderen.

Artikelen

Artikel 3, lid 1. De in dit lid voorkomende woorden „blijkens de aankondiging”, ten aanzien waarvan vele leden zich afvroegen of zij terwille van de duidelijkheid wellicht zouden kunnen vervallen, zijn ook in de in het ontwerp voorgestelde tekst niet zonder materiële betekenis. Zij verplichten de winkelier om bij de aankondiging van een seizoenopruiming, ook wanneer deze reeds is aangevangen, de tijdsruimte van die opruiming te vermelden, zij het dat zulks — in de voorgestelde tekst in tegenstelling tot de aan de opruiming voorafgaande aankondiging — niet op een in het oog vallende wijze behoeft te geschieden. Eerstbedoelde verplichting is niet zonder zin, aangezien een aankondiging op bijv. de laatste dag van de voor een seizoenopruiming vastgestelde tijdsruimte, waarbij een vermelding van die tijdsruimte ontbreekt, bij het publiek licht de indruk zou kunnen wekken, dat de opruiming ook na het verstrijken van meerbedoelde tijdsruimte voortduurt. De betrokken aankondiging zou hierdoor een effect krijgen, dat duidelijk in strijd is met het aan de onderhavige wet onder meer ten grond-

slag liggende oogmerk de seizoenopruiming niet slechts zoveel mogelijk gelijktijdig te doen aanvangen doch ook zoveel mogelijk gelijktijdig te doen eindigen.

Gebleken is, dat zich in de praktijk gevallen voordoen, waarin er naar gestreefd wordt, hetzij door weglating hetzij door een onopvallende vermelding van de tijdsruimte, de seizoenopruiming feitelijk te verlengen. Hoewel deze gevallen zowel kwantitatief als kwalitatief uiteraard van minder betekenis zijn dan die, waarin op gelijksoortige wijze getracht wordt de seizoenopruiming eerder te doen beginnen, acht de ondergetekende toch ook in dit opzicht een zo stringent mogelijke handhaving van de voor een seizoenopruiming gestelde termijn van belang. In verband hiermede geeft hij bij nadere overweging de voorkeur aan een zodanige redactie van de onderhavige bepaling, dat de — op zich zelf niet meer dan redelijke — eis van een in het oog vallende vermelding van de tijdsruimte, waarin een seizoenopruiming wordt gehouden, komt te gelden voor alle op die opruiming betrekking hebbende aankondigingen, derhalve ook op die, waarvan door het publiek pas tijdens de opruiming kan worden kennisgenomen. Bij een zodanige redactie kunnen de woorden „blijkens de aankondiging” komen te vervallen.

In bijgaande nota van wijzigingen is overeenkomstig het vorenstaande een nieuw voorstel tot wijziging van artikel 3, eerste lid, opgenomen. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om de aanhef van dit lid meer in overeenstemming te brengen met de tekst van artikel 2 door tot uitdrukking te brengen, dat het niet toepasselijk zijn van laatstgenoemd artikel betrekking heeft op de *aankondiging* van verkopen.

Op de bij de hier aan het woord zijnde leden terloops gerezen vraag naar de betekenis van het woord „verdere” in de aanhef van artikel 2, kan worden geantwoord, dat dit woord abusievelijk in de weergave van de huidige tekst van de wet in de bijlage van de memorie van toelichting is opgenomen. Bedoeld woord komt in artikel 2 van de wet, zoals deze is gepubliceerd in het *Staatsblad* 1956, 347, niet voor.

Artikel 3, lid 5. Op de vraag van verscheidene leden, of de in dit lid aan de Kamers van Koophandel en Fabrieken toegekende bevoegdheid om af te wijken van de gebruikelijke tijdsruimten van 19 dagen in de praktijk niet tot moeilijkheden aanleiding geeft, kan geantwoord worden, dat zulks in het algemeen niet het geval is geweest. Met betrekking tot de zomeropruiming 1963 hebben vier Kamers een afwijkende datum vastgesteld, welke afwijking de ondergetekende in drie van de vier gevallen niet gerechtvaardigd achtte. De desbetreffende drie besluiten van die Kamers zijn daarop wegens strijd met de wet door de Kroon vernietigd (*Stb.* 1963, 326, 327 en 328).

Naar aanleiding van de vraag van vorenbedoelde leden, of bij gebruik door de Kamers van hun bevoegdheid tot afwijking niet wrijving ontstaat met bedrijven, welke gevestigd zijn in het gebied van aangrenzende Kamers doch welke ten dele eenzelfde afzetgebied hebben, moge de ondergetekende het volgende opmerken.

Het eerder aanvangen van de seizoenopruiming in het gebied van één der Kamers kan een zekere zuigkracht op de inwonenden van de naburige gebieden van andere Kamers uitoefenen, in het bijzonder op hen, die nabij de grens van eerstbedoeld gebied woonachtig zijn. Een nadelig effect op het resultaat van de opruiming in die naburige gebieden — in het bijzonder in het grensgebied — kan hiervan het gevolg zijn. De ondergetekende acht evenwel dit mogelijke effect niet van zodanige betekenis, dat om deze reden een intrekking of verdere beperking van de bevoegdheid der Kamers om een afwijkende tijdsruimte vast te stellen overweging zou verdienen. In uitzonderlijke gevallen kan een zodanige vaststelling nl. wel dege-lijk noodzakelijk blijken. Overigens plegen de Kamers geheel overeenkomstig de bedoeling van de betrokken bepaling, zoals die bij de totstandkoming van de Uitverkoopwet 1956 door de Regering tot uitdrukking is gebracht, van bedoelde bevoegdheid zeer spaarzaam gebruik te maken. Voor zover zich hier minder wenselijke ontwikkelingen mochten voordoen, kan de Kroon ook op grond van de nieuwe Wet op de Kamers van Koop-

handel en Fabrieken 1963 (*Stb.* 286) door schorsing of vernietiging van een door een Kamer ter zake genomen besluit corrigerend optreden.

Artikel 5, lid 1. Verschillende leden vroegen zich — mede naar aanleiding van het request van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Friesland van 18 maart 1963 — af, of het criterium van goed koopmansgebruik wel voldoende mogelijkheid biedt om een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2 van de wet te weigeren, indien de daarbij aangevoerde bijzondere omstandigheid is geconstrueerd met het doel de seizoenopruiming eerder dan op het daarvoor vastgestelde tijdstip te kunnen doen aanvangen.

De ondergetekende is, mede gelet op de uitspraken ter zake van het College van Beroep voor het bedrijfsleven en van diens voorzitter, van oordeel, dat bedoeld criterium een voldoende grondslag biedt om aankondigingen van uitverkoop, waarbij aan de keuze van het tijdstip van de uitverkoop vlak vóór de algemene seizoenopruiming, geen deugdelijk, van die seizoenopruiming losstaand motief ten grondslag ligt, tegen te gaan. In de nieuwe tekst is de onderhavige bepaling nog iets stringenter geformuleerd in die zin, dat daaraan zijn toegevoegd de woorden: „in het betrokken geval”. Hierdoor wordt buiten twijfel gesteld, dat de Kamers bij hun beoordeling van een aanvraag alle omstandigheden, welke het individuele geval kenmerken, zoals de omvang van een verbouwing en het tijdstip daarvan, dienen te betrekken. Het opnemen van een bepaling, als door de hier aan het woord zijnde leden met het oog op de wenselijkheid van een rustperiode vóór de seizoenopruiming werd voorgesteld, welke bepaling zou inhouden, dat gedurende zes weken vóór de aanvang van de voor een seizoenopruiming vastgestelde tijdsruimte behoudens bepaalde uitzonderingen geen vergunning ex artikel 2 kan worden verleend, acht de ondergetekende dan ook niet noodzakelijk. Bovendien zou een dergelijke bepaling er toe kunnen leiden, dat de belangen van ondernemers, bij wie een deugdelijk motief voor het houden van een uitverkoop in de betreffende periode aanwezig is, zonder dat hier van een calamiteit sprake is, in onevenredige mate worden geschaad.

Een door vele leden verlangd voorbeeld van een verplaatsing van een onderneming, zonder dat een reden aanwezig is om een vergunning ex artikel 2 van de wet te verlenen, zou kunnen zijn verplaatsing van een onderneming naar een pand, gelegen naast het oude pand of in de onmiddellijke nabijheid daarvan.

Artikel 7, lid 2. De ondergetekende verwacht, dat de in de wijziging van dit lid en van het eerste lid van artikel 7 vervatte nieuwe regeling betreffende de tijdsruimte, gedurende welke een uitverkoop krachtens een vergunning mag worden gehouden, zal blijken voldoende tegemoet te komen aan het streven naar een meer soepele, aan de werkelijke behoefte aangepaste regeling, welke ook tal van leden wenselijk voorkwam. Ter voldoening aan het verzoek van verscheidene leden om een overzicht van het aantal in de laatste vijf jaren door de Kamers van Koophandel en Fabrieken toegestane uitverkooptermijnen kunnen de volgende cijfers worden genoemd:

- 3743 vergunningen met een duur van één maand;
- 2131 vergunningen met een duur van drie maanden;
- 95 verlengingen met een duur korter dan één maand;
- 225 verlengingen met een duur van één maand;
- 4 verlengingen met een duur tussen één en twee maanden;
- 39 verlengingen met een duur van twee maanden;
- 84 verlengingen met een duur van drie maanden.

Artikel 17. Verschillende leden, die betwijfelden of de voorgestelde wijzigingen van dit artikel het onbehagen over de huidige regeling wel zullen kunnen wegnemen, vroegen zich af, of in de praktijk voldoende duidelijk zal zijn wat in de drie perioden, die volgens het ontwerp aan de seizoenopruiming vooraf zullen gaan, wel en niet is toegestaan. Met name achtten zij een nadere uiteenzetting omtrent het verschil tussen de verbodsbepaling van het eerste lid van artikel 17 en die van het tweede lid van dat artikel wenselijk.

Aan de in het tweede lid (nieuw) voorgestelde bepaling ligt het streven ten grondslag de bestaande onzekerheid over de reikwijdte van de bepaling van het eerste lid te verminderen. Naar het de ondergetekende voorkomt berust deze onzekerheid goeddeels daarop, dat de in dat lid gebezigde terminologie aanleiding kan geven tot een beperktere uitleg dan in overeenstemming ware met de bedoeling van deze bepaling. Met name valt te betwijfelen, of een wijze van aankondigen van een verkoop, waarbij geen duidelijke aanduiding, zoals „reeds nu. . . .”, wordt gebezigd, doch die — al dan niet gepaard gaande met een algemene aanduiding betreffende de prijzen — bestaat uit een onordelijke uitstalling van goederen, het gebruik in de etalage van kaarten met doorgestreepte prijzen, of een soortgelijke aankondigingswijze, zoals die tijdens de seizoenopruiming gebruikelijk is, kan worden beschouwd als „een aanduiding, waardoor redelijkerwijs de indruk kan worden gewekt, dat de verkoop vooruitloopt op een verkoop, als bedoeld in artikel 3, eerste lid”. Door de voorgestelde bepaling van artikel 17, tweede lid, wordt buiten twijfel gesteld, dat ook deze categorie van aankondigingen, althans voor zover zij aan de seizoenopruiming kortelings voorafgaande verkopen betreffen, met het oog op het belang van een overal gelijktijdig beginnen van die opruiming niet is toegestaan.

Intussen strekt de werking van vorenbedoelde bepaling, zoals reeds in de memorie van toelichting werd uiteengezet, zich tevens uit tot diegenen, die ook anders dan in het kader van een seizoenopruiming van de onderwerpelijke wijze van aankondigen gebruik plegen te maken, omdat de aard van hun onderneming dergelijke aankondigingen meebrengt. Ten aanzien van de aankondigingen van deze ondernemers zal dikwijls in nog sterkere mate gelden, dat zij niet de indruk van een vooruitlopen op de seizoenopruiming kunnen wekken. Bij nadere overweging is de ondergetekende dan ook tot de conclusie gekomen, dat de onderhavige bepaling in wezen niet als een bijzondere vorm van een meer algemene bepaling betreffende het vooruitlopen op de seizoenopruiming kan worden aangemerkt, en om die reden beter als een zelfstandige verbodsbepaling kan worden geformuleerd. Bij de nota van wijzigingen is de voorgestelde redactie van artikel 17, tweede lid, in vorenbedoelde zin gewijzigd. In deze nieuwe redactie komt, in tegenstelling tot het aanvankelijke voorstel, het begrip „aanduiding” als element van de verbodsbepaling niet voor. Hierdoor wordt de strekking van deze bepaling duidelijker tot uiting gebracht, aangezien die bepaling immers in de eerste plaats betrekking heeft op aankondigingen, die niet door een bepaald woordgebruik worden gevormd, en waarvoor het begrip aanduiding derhalve minder passend is. In dit systeem is de werkingssfeer van het eerste lid beperkt tot aankondigingen, welke in hun woordgebruik het naderen van de seizoenopruiming suggereren.

Met betrekking tot de door de hier aan het woord zijnde leden uitgesproken twijfel omtrent de juistheid van het systeem der zgn. voorkeursdagen moge de ondergetekende verwijzen naar hetgeen hij te dezer zake in het algemene gedeelte van deze memorie heeft opgemerkt.

De ondergetekende deelt niet de mening van vorenbedoelde leden, dat het wellicht de voorkeur verdient de periode, gedurende welke geen bijzondere aanbiedingen mogen worden gedaan, op twee weken in plaats van op één week te stellen. Het stringente karakter van de desbetreffende bepaling is in het geheel der voorgestelde regeling gerechtvaardigd te achten, doch noopt er anderszits toe haar werkingsduur zo veel mogelijk te beperken. Een verlenging tot twee weken acht de ondergetekende in dit licht niet verantwoord.

Om dezelfde reden verdient het door vorenbedoelde leden vermelde systeem van een indeling in twee perioden, waarbij tijdens de eerste het normale regime van de artikelen 2 en 17, eerste lid, geldt, en waarbij de tweede periode met een duur van 2 à 3 weken door een straf beleid wordt gekenmerkt, geen aanbeveling. De overeenkomstig het advies van het Hoofdbedrijf voor de Detailhandel gekozen indeling in drie perioden voldoet naar het oordeel van de ondergetekende aan de behoefte aan een meer gedifferentieerd systeem, waarbij de verbodsbepalingen meeromvattend worden naarmate het aan-

vangstijdstip van de seizoenopruiming dichterbij komt, en de verleiding voor de winkeliers om op dit tijdstip vooruit te lopen en daardoor een deel van de vraag van het publiek naar voordelige koopjes bij voorbaat tot zich te trekken groter wordt.

Vele andere leden bleken van mening, dat de juiste lengte van de tijdsruimte, bedoeld in artikel 17, tweede lid, afhankelijk is van het aanvangstijdstip van de seizoenopruiming, zich daarbij op het standpunt stellend, dat bedoelde tijdsruimte in het algemeen niet eerder doch ook niet later dan direct na St. Nicolaas dient aan te vangen. Erkend kan worden, dat in geval van vaststelling van de begindatum van de winteropruiming op 2 januari in plaats van op de gebruikelijke datum van rond om 15 januari, de werking van het voorschrift van artikel 17, tweede lid, gedurende de periode voorafgaande aan St. Nicolaas slechts geringe betekenis zou hebben; in die periode zal immers aan een opwekking met bijzondere middelen van de kooplust van het publiek weinig of geen behoefte bestaan. Op zichzelf is hierin evenwel niet voldoende reden gelegen om in dit speciale geval de periode van het tweede lid op een kortere termijn dan zes weken te bepalen. Anderzijds zou de ondergetekende het wegens de beperkingen, die deze bepaling aan het bedrijfsleven oplegt, bepaald niet juist achten, indien als gevolg van een eventueel later dan op 15 januari aanvangen van de seizoenopruiming, de werkingsduur van het tweede lid zich over meer dan zes weken zou uitstrekken. Een onveranderlijke „rust”-periode van zes weken voor elke seizoenopruiming verdient naar zijn mening de voorkeur.

De vraag van de hier aan het woord zijnde leden, of bepaalde bedrijfsvormen zoals postorderbedrijven en discount-houses niet ten onrechte door de vastgestelde regeling van artikel 17, tweede lid, worden getroffen, meent de ondergetekende ontkenkend te moeten beantwoorden. Voor zover bedoelde ondernemingen in de betreffende periode een wijze van aankondigen bezigen, als in de uitoefening van het betrokken bedrijf (in de zin van bedrijvigheid) tijdens de seizoenopruiming gebruikelijk is, bestaat er geen grond in dit opzicht voor hen een uitzondering te maken. In het doen van gewone aanbiedingen worden zij op generlei wijze belemmerd. De door andere leden aan de orde gestelde aankondigingen van verkoopmethoden, die wekelijks terugkerende koopjes betreffen, zullen doorgaans niet door de bepaling van het tweede lid worden getroffen, aangezien zij veelal verschillen van de tijdens de seizoenopruiming gebruikelijke wijze van aankondigen. Wel zullen zij in de periode van zes dagen voorafgaande aan de seizoenopruiming door het verbod van het derde lid worden getroffen.

Zoals tal van leden reeds veronderstelden, is het geenszins de bedoeling, dat het verbod van artikel 17, derde lid, van toepassing zal zijn op bedrijven, waarbij seizoenopruiming niet gebruikelijk zijn. Hetzelfde geldt voor het verbod van het tweede lid van genoemd artikel. Teneinde zulks buiten twijfel te stellen, acht de ondergetekende het bij nadere overweging wenselijk, dat aan de uitzonderingsbepalingen van het vierde lid (nieuw) nog een bepaling wordt toegevoegd, inhoudende dat het tweede en derde lid niet gelden ten aanzien van een bedrijf of een verkoopplaats, waarvoor geen krachtens artikel 3 bepaalde tijdsruimte geldt. De nota van wijzigingen voorziet hierin.

Krachtens artikel 3, tweede lid, kan de Minister van Economische Zaken bij het vaststellen van de tijdsruimten der seizoenopruiming o.m. voor door hem aan te wijzen bedrijven een uitzondering maken. Bestond aan dergelijke uitzonderingen tot dusverre geen behoefte, na het tot wet worden van het onderhavige ontwerp zal het Hoofdbedrijfschap voor de Detailhandel van die aan hem overgedragen bevoegdheid gebruik dienen te maken, teneinde voor die bedrijven, waarin het houden van seizoenopruiming niet gebruikelijk is, een vrijstelling van het in artikel 17, tweede en derde lid, bepaalde te bewerkstelligen.

De ondergetekende acht het niet mogelijk de branches, waarin de seizoenopruiming nauwelijks een rol speelt, op grond van een algemene bepaling categorisch uit te zonderen, welke mogelijkheid door vorenbedoelde leden werd geoperd. Een dergelijke bepaling, die dan zou moeten inhouden, dat de betreffende verbodsbepalingen niet gelden voor bedrijven, waarin het houden van seizoenopruiming niet gebruikelijk is, zou de rechtszekerheid in gevaar brengen. Het kan immers bij bepaalde bedrijven aan twijfel onderhevig zijn, of seizoenopruiming al dan niet gebruikelijk zijn. De vereiste rechtszekerheid is wel aanwezig, indien aangaande dergelijke twijfelgevallen door de met de uitvoering van artikel 3, tweede lid, belaste instantie bij voorbaat een beslissing wordt genomen. De Commissie van Overleg van de Middenstandsvakcentrales heeft in haar door verschillende leden aangehaald adres van 25 februari 1963 uiting gegeven aan haar vrees, dat een aanduiding van de bedrijven, waarvoor de uitzondering zal gelden, op moeilijkheden zal stuiten, zulks mede in verband met het verschijnsel van de branchevervaging. Ook de ondergetekende is zich ervan bewust, dat de uitvoering van deze taak in sommige gevallen niet gemakkelijk zal zijn, doch hij verwacht, dat het Hoofdbedrijfschap voor de Detailhandel, welks advies ter zake van het onderwerpelijk systeem is gevolgd, in dezen tot bevredigende oplossingen zal vermogen te geraken. Met betrekking tot de afgrenzing van de bedrijven, waarvoor een uitzondering wenselijk zou worden geoordeeld, zouden de in het kader van de vestigingswetgeving gebezigde bedrijfsomschrijvingen wellicht een zeker richtsnoer kunnen bieden.

De aan het slot van het voorlopig verslag gestelde vraag betreffende de redactie van artikel 17, vierde lid, heeft de ondergetekende aanleiding gegeven in de bepaling onder *b* alsnog op te nemen de in de tekst van het huidige tweede lid voorkomende woorden „blijkens de aankondiging”.

Het is wenselijk gebleken in het wetsontwerp nog enkele andere wijzigingen dan de in het voorgaande reeds vermelde aan te brengen. Deze worden in het navolgende toegelicht.

Artikel 1, onder C, F, G en H. De wijzigingen in de onderdelen C, F en H en het vervallen van onderdeel G van het ontwerp zijn noodzakelijk wegens het met ingang van 1 januari 1964 in werking treden van de Wet op de Kamers van Koophandel en Fabrieken 1963 (*Stb.* 286), waardoor de artikelen 12 en 13 van de Uitverkoopwet 1956 zijn komen te vervallen.

Artikel 1, onder D. Het voorschrift van artikel 7, eerste lid, zal, naar het de ondergetekende voorkomt, aan duidelijkheid en effect winnen, indien daaraan wordt toegevoegd, dat de aankondiging van een uitverkoop, waarvoor vergunning is verleend, de voor die uitverkoop toegestane termijn dient te vermelden. Voor deze toevoeging is een formulering gebezigd, overeenkomstig die van artikel 3, eerste lid (nieuw).

Artikel 1, onder E. Het lijkt wenselijk buiten twijfel te stellen, dat de bepalingen van artikel 7, eerste en derde lid (nieuw), eveneens gelden in geval van verlenging van een vergunning. Met het oog hierop zijn aan artikel 8 nog een vierde en vijfde lid toegevoegd.

Als bijlage bij deze memorie is gevoegd de volledige tekst van de Uitverkoopwet 1956, zoals die zal komen te luiden bij aanvaarding van het gewijzigde ontwerp van wet.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
J. A. BAKKER.